

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 42565-10-13

1 28 אוגוסט 2016

2

3

לפני:

4

כב' השופטת מיכל נעים דיבנר

5

נציג ציבור (עובדים) - מר אברהם ברגר

6

נציגת ציבור (מעסיקים) - גב' מיכל גור

7

התובעת: חן דיכטר, ת.ז. 300086253

-

הנתבעות: 1. אור הקסם בע"מ ח.פ. 514291681

2. צריכה ומיגון ישיר בע"מ, ח.פ. 514477793

8

התובעת ע"י ב"כ עוה"ד מורן בן יצחק

9

הנתבעות ע"י ב"כ עוה"ד ערן ברנט

פסק דין

10 1. האם הנתבעות או מי מהן נמנעו מקבלת התובעת לעבודה מחמת היותה בהריון
11 בעת ראיון העבודה שנערך לה? זו השאלה המונחת לפתחנו.

12

חילופי נציגי ציבור

13 2. בהחלטה מיום 11.10.15 נמסר כי מינוי נציג ציבור המעסיקים, אשר שמע את
14 התיק מראשיתו, הסתיים ונשקל למנות תחתיו נציג ציבור מעסיקים אחר, אשר
15 ימשיך מאותו שלב. לצדדים ניתנה שהות למסור עמדתם, אך הם לא עשו כן.
16 בהחלטה נוספת מיום 22.8.16 נמסר לצדדים כי גם מינויו של נציג ציבור
17 העובדים הסתיים. הצדדים הודיעו כי אינם מתנגדים למינוי נציגי ציבור אחרים
18 לתיק החל מהשלב הנוכחי (תובעת) או שהם משאירים ההכרעה לשיקול דעת
19 בית הדין (נתבעות).

1 מתוך 14

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 42565-10-13

3. בנסיבות אלו, על מנת שלא להאריך את ההליך מעבר לצריך, אנו מחליטים להמשיך בטיפול בתיק מהשלב הנוכחי.
- 2
- 3 **רקע עובדתי שאינו במחלוקת**
4. התובעת, ילידת 1986, פנתה לנתבעת 2 (להלן – **צריכה ומיגון**) במענה להצעת עבודה לתפקיד מוקדנית מכירות בטלפון ובמועד כלשהו, בסוף חודש ספטמבר 2013, התראיינה אצל עובדת צריכה ומיגון בשם אילנה (גבי אילנה ספרין, אשר הגישה תצהיר עדות ראשית מטעם הנתבעות ונחקרה בדיון ביום 12.1.15).
5. התובעת היתה בחודש השני להריונה במועד הריאיון. קיימת מחלוקת האם הודיעה על ההיריון בעת הריאיון עם אילנה.
6. קיימת אף מחלוקת בשאלה האם אילנה הודיעה לתובעת שהתקבלה לעבודה ואח"כ חזרה בה, או שכלל לא קיבלה אותה לעבודה, אך אין מחלוקת שאילנה הפנתה את התובעת למוקד המכירות של הנתבעת 1 (להלן – **אור הקסם**), על מנת לבדוק אם יש שם עבודה עבודה (עמ' 2, ש' 15; עדות אילנה, עמ' 24, ש' 16).
7. במסגרת התקשרות שבוצעה בין התובעת לבין נציגת אור הקסם בשם שמרית, אמרה שמרית לבעלה של התובעת, בין היתר את הדברים הבאים, בשיחה טלפונית, שהוקלטה, מיום 1.10.13:
- 17 **"...והמנהל אמר שמבחינתו אם היא בחודש רביעי אנחנו פשוט מחפשים אנשים לאורך זמן אוקי?"**
8. התובעת לא התקבלה לעבודה, באף אחת מהנתבעות.
- 20 **ההליך שהתקיים בפנינו**
9. בכתב התביעה עתרה התובעת לתשלום פיצוי ללא הוכחת נזק בסך 50,000 ₪ מכל אחת מהנתבעות, מכח חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, תשמ"ח-1988 (עמ' 3, ש' 2) (להלן – **חוק שוויון הזדמנויות בעבודה**). תביעה שנוכרה בכתב התביעה לפיצוי בגין הפסד שכר או פיצוי בגין אבדן דמי לידה, לא כומתה וממילא נזנחה.
10. הנתבעות הגישו כתב הגנה אחד ובו נטען, בין היתר, כי אילנה מצריכה ומיגון ראינה את התובעת אך מסרה לה כי עובדת אחרת כבר התקבלה באותו יום ועוד נטען כי אילנה בדקה עבור התובעת האם יש עבודה משרה פנויה באור הקסם אך הסתבר שלא ולפיכך לא התקבלה התובעת לעבודה.
11. אלו העדים שהעידו בהליך:

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 42565-10-13

1 מטעם התובעת העידו תחילה התובעת עצמה ובעלה, מר גלעד דיכטר (לעיל
2 ולהלן – **הבעל**). לתצהירו של הבעל צורף תמלול שיחה טלפונית שביצע עם
3 "שמרית". אין מחלוקת כי השיחה התקיימה וכי התמלול שצורף לתצהיר הבעל
4 נאמן להקלטה (אך עלתה טענה, בה נדון בהמשך, כי מדובר בהקלטה חלקית
5 ולכן לא קבילה). שניהם נחקרו בחקירות נגדיות ביום 12.1.15.
6 ביום 4.1.15, בסמוך לפני מועד דיון ההוכחות, הגישו הנתבעות את תצהירי
7 העדות הראשית מטעמם: האחד של גבי זילברמן ציפי מטעם אור הקסם והשני
8 של גבי אילנה ספרין מטעם מיגון וצריכה (להלן – **אילנה**). כבר עתה נציין כי
9 תצהירה של גבי זילברמן הוגש במטרה להבהיר כי הועסקה באור הקסם רק
10 עובדת אחת בשם שמרית, שלכאורה לא עסקה בקבלת עובדים. משהסתבר
11 בבירור בהמשך ההליך, כי אכן אותה שמרית מאור הקסם, היא זו ששיחתה עם
12 בעלה של התובעת הוקלטה, איבדה עדותה מחשיבותה ולכן לא נתייחס אליה.
13 בהחלטה מיום 12.1.15 נקבע, בעקבות הסדר דיוני שהושג בין הצדדים, שמכיוון
14 שהנתבעות הגישו תצהיריהן באיחור ניכר ובהם טענות עובדתיות חדשות, תוכל
15 התובעת להשלים ראיותיה לאחר דיון ההוכחות. באותו מועד נחקרו שתי עדות
16 הנתבעות בחקירות נגדיות.
17 בהודעה מיום 22.1.15 הודיעה התובעת כי היא מבקשת להעיד מטעמה את גבי
18 שמרית שרקולקר, עובדת אור הקסם במועד הרלוונטי ואת מר קובי מונסנגו, מי
19 שהיה מנהל המוקד באור הקסם ומנהלה של שמרית (לעיל ולהלן – **שמרית**
20 **וקובי**).
21 קובי העיד בדיון שהתקיים ביום 16.9.15 ושמרית העידה בדיון שהתקיים ביום
22 26.11.15.

סיכום טענות הצדדים

23 הצדדים סיכמו טענותיהם בכתב ואלו עיקריהן:
24
25 **12. לטענת התובעת**, הוכח שהתובעת לא התקבלה לעבודה בגין הריונה. יש לקבל
26 את גרסתה ולפיה היא מסרה לאילנה בעת הריאיון כי היא בהריון ואילנה
27 הודיעה לה על קבלתה לעבודה, אך מאוחר יותר נמלכה בדעתה, והפנתה את
28 התובעת לאור הקסם. שמרית מאור הקסם הזמינה אותה להכשרה לצורך ביצוע
29 התפקיד, אך כאשר התובעת מסרה לה שהיא בהריון, ביקשה שמרית לבדוק את

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 42565-10-13

- 1 הדבר וחזרה אל התובעת והודיעה לה שמחמת הריונה לא ניתן לקבלה לעבודה,
 2 כפי שעולה מהשיחה המוקלטת.
- 3 הודאת הנתבעות בכך שהתקיימו שתי פגישות בין התובעת לבין אילנה תומכת
 4 בטענת התובעת כי אילנה תחילה קיבלה אותה לעבודה ואח"כ חזרה בה, אחרת
 5 אין הסבר מדוע התובעת התייצבה פעם נוספת לפגישה עם אילנה. עובדה זו
 6 נתמכת גם בעדותה של אילנה, לפיה מצאה את התובעת מתאימה לעבודה ואף
 7 פירטה בפניה את השכר והעמלות הנלווים לתפקיד, דבר שלא היה צורך לעשותו,
 8 אם ממילא לא התקבלה לעבודה.
- 9 טענת הנתבעות כי אילנה לא היתה מוסמכת לקבל עובדים, הינה בבחינת
 10 הרחבת חזית, שכן לא עלתה בכתב ההגנה או בתצהירה של אילנה ומעדותה של
 11 אילנה עלה בבירור שאכן קיבלה בפועל עובדים לעבודה.
- 12 הנתבעות לא הציגו כל תיעוד מהריאיון שנערך לתובעת, או מההחלטה
 13 שהתקבלה לאחריו, למעט עדותה של אילנה, שהיתה לא עקבית.
- 14 התובעת מפנה לכך שבעוד שבכתב ההגנה (סעי' 3) נטען שרק בפגישה השנייה בין
 15 אילנה לבין התובעת הפנתה אילנה את התובעת לאור הקסם, הרי שבעדותה
 16 טענה אילנה שעשתה זאת כבר בפגישה הראשונה ביניהן.
- 17 סתירה נוספת בגרסת הנתבעות עולה מהטענה בכתב ההגנה ולפיה אילנה פנתה
 18 לאור הקסם, על מנת לבדוק אם יש להם עבודה עבור התובעת ומאידך בעדות
 19 אילנה נטען שהיא רק הפנתה את התובעת לאור הקסם מתוך ידיעה שגם הם
 20 זקוקים למוקדני מכירות, כל זאת מכיוון שבאופן מקרי, ביתה של אילנה עבדה
 21 שם.
- 22 יש לקבוע כי קיים קשר בין החברות, בניגוד לניסיון ליצור הפרדה. הדבר עולה
 23 מעובדת הגשת כתב הגנה משותף, העדר הפרדה בטענות הנתבעות, החלטת
 24 אילנה להפנות את התובעת לאור הקסם, עדותו של קובי ועוד.
- 25 **לטענת הנתבעות**, אין קשר בין אי קבלתה התובעת לעבודה לבין הריונה. מדובר
 26 בשתי חברות נפרדות שאין ביניהן קשר, כאשר התובעת עצמה העידה ששלחה
 27 קורות חיים לשתיהן ולכן אין להתפלל ששתיהן יצרו עימה קשר, אך זאת בנפרד
 28 וללא תיאום. שיחת הטלפון בין שמרית לתובעת התקיימה בעקבות קורות
 29 החיים ששלחה התובעת לאור הקסם ובלי כל קשר לאילנה. התובעת עצמה
 30 הודתה שלא קיבלה מאילנה את מספר הטלפון של שמרית. שמרית אף העידה
 31 שאינה מכירה כלל את אילנה או את צריכה ומיגון.

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 42565-10-13

1 השיחה המתומללת, עליה מטילה התובעת את יהבה, נמשכה פחות משתי דקות,
 2 כאשר לפי דו"ח חברת הסלולר, קדמה לה שיחה שנמשכה כ-8 דקות לאותו
 3 מספר. שיחה זו משום מה לא הוקלטה או לא הוצגה לבית הדין ולכן יש לקבוע
 4 כי השיחה שתומללה אינה משקפת את הדברים כהווייתם. למעשה, מכיוון שבין
 5 שתי השיחות חלפו כ-54 שניות בלבד, יש לראות בהן כשיחה אחת, שלא הוקלטה
 6 במלואה, ועל כן אין לקבל את התמלול כמשקף נכונה ובמלואם את הדברים
 7 שנאמרו בשיחה.
 8 שמרית אמנם אישרה את קולה בשיחה, אך העידה שלא זכור לה מקרה שבו
 9 הונחתה לא לקבל עובדת לעבודה מחמת הריונה. בהקלטה היא נשמעת מפנה
 10 להוראה שקיבלה לכאורה מ"המנהל", על כן מדובר בעדות שמועה, שכן המנהל
 11 עצמו לא העיד בהליך.
 12 התובעת התנהלה בחוסר תום לב, כאשר באופן מכוון ציינה את דבר הריונה
 13 והקליטה את השיחה, תוך קבלת ייעוץ משפטי מידי פניה לערכאות מיד לאחר
 14 השיחה המוקלטת. התנהלותה מעידה שמטרתה היתה הגשת תביעה.

דיון והכרעה

- 15
- 16 א. **נטל ההוכחה**
- 17 14. סעי' 2 לחוק שוויון הזדמנויות בעבודה קובע כך (ההדגשות הוספו) –
 18 "א) לא יפלה מעסיק בין עובדיו או בין דורשי עבודה מחמת מינם,
 19 נטייתם המינית, מעמדם האישי, הריון, טיפולי פוריות, טיפולי
 20 הפריה חוץ-גופית, היותם הורים, גילם, גזעם, דתם, לאומיותם, ארץ
 21 מוצאם, מקום מגוריהם, השקפתם, מפלגתם או שירותם במילואים,
 22 קריאתם לשירות מילואים..."
- 23 15. בהתאם לסעי' 9 לחוק שוויון הזדמנויות בעבודה -
 24 "א) בתובענה של דורש עבודה או של עובד בשל הפרת הוראות סעיף
 25 2, תהא חובת ההוכחה על המעסיק כי פעל שלא בניגוד להוראות
 26 סעיף 2 –
 27 (1) לענין קבלה לעבודה, קידום בעבודה, תנאי עבודה, שליחה
 28 להכשרה או השתלמות מקצועית, או תשלום פיצויי פיטורים – אם
 29 קבע המעסיק לגביהם תנאים או כישורים, ודורש העבודה או העובד,

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 42565-10-13

- 1 לפי הענין, הוכיחו כי נתקיימו בהם התנאים או הכישורים
 2 האמורים;
 3 "...
- 4 הוכח שנתקיימו בתובעת התנאים והכישורים לתפקיד עבורו התראיינה אצל .16
 5 אילנה - אילנה העידה שלא נדרשים כישורים מיוחדים לתפקיד וכדבריה "לא
 6 צריך כישורים, אלא רק צריך לדעת לענות לטלפון" (עמ' 23, ש' 5). אילנה לא
 7 הכחישה את הטענה שראיינה את התובעת ומצאה אותה מתאימה לעבודה.
 8 כאשר נשאלה מדוע דווקא הריאיון של התובעת חקוק בזכרונה השיבה "כי היא
 9 הצחיקה אותי" (עמ' 25, ש' 17. לאחר מכן הכחישה שאמרה זאת) בהמשך
 10 עדותה פירטה יותר לגבי אותו ראיון עבודה (עמ' 27):
- 11 "ש. אני חוזר איתך לראיון העבודה של התובעת. התובעת מגיעה
 12 לפגישה לשיטתך היא לא אומרת שהיא בהיריון. מה היא כן אומרת
 13 לך. למה היא הצחיקה אותך.
 14 ת. לא אמרתי שהיא הצחיקה אותי. אמרתי שהיא נראתה לי
 15 ממולחת ופלפלית. זה היה ראיון עבודה מאוד פשוט, בת כמה היא,
 16 אם יש לה ניסיון במכירות, אם היא יודעת לשבת על הישבן, כי היא
 17 עבודה מאוד מעייפת. אמרתי לה שכר לשעה 25 ₪ ועוד עמלות.
 18 ש. זה מה שהיה בראיון עם התובעת?
 19 ת. כן, כשכבר האמת היא שהיא מאוד מצא[ה] חן בעיני אבל לא היה
 20 לי מקום בשבילה. היא נראתה לי בן אדם סבבה מבחינת עבודה
 21 ורציתי מאוד לקבל אותה אבל הייתי מכוסה ולא היה לי מקום איפה
 22 לשים אנשים. ומאחר ואצלנו יש תחלופה של עובדים, השארתי את
 23 הפתח שאני כן אוכל לנצל את הכישורים שלה. הפתח הוא לעצמי
 24 מתוך שיקול דעת שלי עם עצמי."
- 25 מעדותה זו של אילנה עולה בבירור, שהתובעת לא נדחתה מיד כאשר הגיעה .17
 26 לראיון העבודה, כפי שנטען בתצהירה של אילנה, אלא שלתובעת נערך ראיון
 27 עבודה לתפקיד, בו הוצגו לה עיקרי התפקיד והשכר הנלווה לו. עוד עולה כי
 28 התובעת נמצאה מתאימה לתפקיד, כאשר לטענת אילנה הסיבה היחידה שהיא
 29 לא התקבלה לעבודה הינה שלא היה מקום פנוי עבורה באותו מועד.

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 42565-10-13

18. בנסיבות אלו, הוכח כי נתקיימו בתובעת התנאים והכישורים הנדרשים לתפקיד מוקדנית מכירות ועל כן הנטל עובר אל כתפי הנתבעות, להוכיח שלא פעלו בניגוד לסעי' 2 לחוק שוויון הזדמנויות בעבודה.
19. נציין עוד, כי למרות שראיון העבודה התקיים אצל אילנה בלבד, שהיא עובדת מיגון וצריכה, לא העלתה אור הקסם כל טענה מצידה, לפיה התובעת לא ענתה על דרישות המשרה אצלה. אילנה אף העידה בפנינו (ואין בפי הנתבעות טענה שלא היתה מוסמכת להעיד על כך), כאשר נשאלה "איך את יודעת שהיא מתאימה לעבוד באור הקסם?", השיבה "מניסיון שלי כל בן אדם שיודע לשבת על הכיסא יכול להתחיל לעבוד" (עמ' 28, ש' 7). מכל מקום אור הקסם לא העלתה כאמור טענה נפרדת מאלו של מיגון וצריכה, לפיה התובעת לא מתאימה לעבודה הנדונה מבחינת כישוריה.
- ב. **טענת מיגון וצריכה – התובעת לא התקבלה לעבודה, בהעדר מקום עבודה פנוי**
20. לטענת מיגון וצריכה, כעולה מעדותה של אילנה לעיל, התובעת לא התקבלה לעבודה בהעדר מקום פנוי. בהקשר זה נטען בסעי' 3 לכתב ההגנה של הנתבעות, שנמסר לתובעת ש"התקבלה מוקדנית אחרת לעבודה ואין צורך נוסף במוקדניות באופן מיידי". דברים דומים נכתבו בסעי' 6 לתצהירה של אילנה. לעומת זאת בחקירתה הנגדית של אילנה נטען כי קיבלה לעבודה באותו יום **מספר עובדים ולא רק עובדת אחת** (עמ' 23, ש' 27; עמ' 24, ש' 7).
- בתצהירה של אילנה היא טענה כי "משהגיעה דיכטר לחברה נמסר לה על ידי כי נקלטה כבר עובדת אחרת ואין צורך בעובדות נוספות בשלב זה". כאמור, לא צוין בתצהיר שהתובעת עברה ראיון עבודה.
21. פרט לעדותה של אילנה, שכאמור לא היתה עקבית, מלאה וחד משמעית, לא הוצגה ע"י מיגון וצריכה כל ראיה אובייקטיבית, המעידה כמה עובדים התקבלו לעבודה באותו יום וכמה מקומות עבודה פנויים היו באותו מועד, **כל זאת כאשר התביעה הוגשה בסמוך מאוד לאירועים הנטענים**, ומכל מקום אין בפנינו כל טענה כי ראיות אלו או מסוגן, אינן בידי מיגון וצריכה.
- כך לדוגמא ניתן היה להציג נתונים בדבר מספר עמדות העבודה אל מול מספר העובדים המועסקים באותו מועד; את מספר העובדים שנקלטו לעבודה באותו מועד, את השינוי במספר העובדים במוקד באותו חודש וכיו"ב. נציין, כי הנתבעות בחרו להעיד את מנהלת החשבונות של אור הקסם, אך לא העידו אף

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 42565-10-13

- 1 גורם מוסמך מכוח אדם/הנהלת חשבונות של מיגון וצריכה, על מנת למסור
 2 נתונים מוסמכים להוכחת הטענה כי התובעת לא התקבלה לעבודה מחמת העדר
 3 מקום עבודה פנוי, ולא מסיבה אחרת.
 4 עדותה של אילנה לא היתה מגובשת, סדורה ואמינה דיה, בכדי לבסס טענה זו,
 5 במיוחד כאשר קיימת אפשרות לגבות את עדותה במסמכים ונתונים.
- 6 .22 טענת מיגון וצריכה אינה סבירה מסיבה נוספת: לטענת אילנה בעדותה, היא לא
 7 קיבלה עובדים לעבודה אלא רק ראינה אותם ואם מצאה אותם מתאימים הם
 8 היו צריכים להתקבל לעבודה על ידי מירב, המנהלת (עמ' 23, ש' 2; עמ' 28, ש'
 9 28). אם עדות זו נכונה, אזי ביום בו התייצבה התובעת לראיון, הספיקה אילנה
 10 לראיין מספר אנשים, למצוא את המתאימים ולהפנות אותם דרך המנהלת, על
 11 מנת שיוחלט שהם התקבלו. אלא שלא הוצגה בפנינו כל ראיה כי כך נעשה,
 12 המנהלת עצמה לא העידה בפנינו ומסמכי קליטת עובדים מאותו יום לא הוצגו
 13 בפנינו.
- 14 .23 עד כה בחנו את הדברים לפי עדויות הנתבעות בלבד, אשר כאמור די בהן כדי
 15 להגיע למסקנה שהטענה שהתובעת לא התקבלה לעבודה במיגון וצריכה מחמת
 16 העדר מקום פנוי – לא הוכחה.
- 17 ג. לא נמסרה סיבה מדוע התובעת לא התקבלה לעבודה באור הקסם
- 18 .24 בעוד מיגון וצריכה העלו טענה כלשהי להסביר מדוע התובעת לא התקבלה
 19 לעבודה, אור הקסם לא מסרו לכך סיבה כלל. למעשה, למרות שאין חולק שנוצר
 20 קשר בין התובעת לבין שמרית מאור הקסם, נציגי אור הקסם כלל לא נפגשו עם
 21 התובעת.
- 22 .25 בנקודה זו יש להתעכב מעט על הקשר הסבוך בין שתי החברות, לפחות בהקשר
 23 של ראיון הקבלה לעבודה של התובעת –
 24 נפתח בכך שהטענה שאין כל קשר בין החברות בהקשר זה וכי השיחות
 25 המקבילות של התובעת עם שתי החברות היו מקריות בלבד ונבעו מכך
 26 שהתובעת שלחה קורות חיים לשתייהן – אינה מתקבלת על דעתנו, כפי שנבאר
 27 מיד. הנתבעות, בכתב הגנה אחד, הפורש גרסה עובדתית אחת, **מנקודת ראות**
 28 **אחת**, טענו שלאחר שאילנה התקשרה לאור הקסם וביררה אם יש צורך
 29 בעובדים, אך נמסר לה "כי גם שם אין צורך בעובדים נוספים במועדים
 30 הרלוונטיים דאז".

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 42565-10-13

- 1 גרסה זו אינה עולה בקנה אחד עם הטענה שאין כל קשר בין החברות.
 2 אילנה בעדותה, הכחישה גרסה זו, וטענה שידעה מביתה, אשר עבדה במוקד של
 3 אור הקסם, שמחפשים שם עובדים ועוד אמרה: "...נדמה לי שנתתי לה את השם
 4 של קובי באור הקסם והפניתי אותה לשם. נתתי לה מספר טלפון שתפנה
 5 אליו..." (עמ' 24, ש' 20). ושוב עולה תהיה שלא קיבלה מענה – מדוע יש לאילנה
 6 את הטלפון של קובי מאור הקסם (אותו קובי מונסנגו שהעיד בפנינו), אם אין
 7 קשר בין החברות וכל הידע שיש לאילנה על הצורך בעובדים באור הקסם הוא
 8 מביתה.
- 9 לבסוף, בשיחה המוקלטת עם שמרית, לאחר שזו עומדת על כך שהתובעת לא
 10 תוכל לעבוד באור הקסם, היא מחזירה את עניינה של התובעת לאילנה ואומרת:
 11 "אני אתן לה את הטלפון של אילנה ו...כשיהיה לי את הטלפון של אילנה אני
 12 אמסור לה אותו ואני...ותדבר עם אילנה אוקי?". אמירה זו אינה מתיישבת עם
 13 טענת הנתבעות ששמרית פנתה עצמאית לתובעת בעקבות קורות חיים שקיבלה
 14 וללא קשר לראיון שעברה התובעת אצל אילנה.
 15 מהאמור לעיל עולה בבירור כי התובעת הופנתה על ידי אילנה ממיגון וצריכה
 16 לאור הקסם ומשם הוחזרה על ידי שמרית לאילנה, כאשר הטענה כי מדובר בשני
 17 מקומות נפרדים, שפנו אל התובעת בנפרד בעקבות קורות חיים נפרדים, אינה
 18 מתיישבת עם הראיות שפורטו לעיל.
- 19 טענת התובעת כי בתחילת שיחת הטלפון הראשונה עם שמרית אמרה לה שמרית .26
 20 שהיא נדרשת להתייצב למוקד בקרית אתא ביום 6.10.13 על מנת לעבור הכשרה
 21 (סעי' 5 לתצהירה) – לא נסתרה. היא אף קיבלה תמיכה בעדותו של קובי לפיה
 22 עובדי אור הקסם צריכים לעבור הכשרה לפני תחילת עבודה (עמ' 43, ש' 7 ונציין
 23 כי טענה זו לא נטענה בקשר עם מיגון וצריכה).
 24 טענתה זו של התובעת מקבלת חיזוק גם בשיחה המוקלטת (ההדגשה הוספה):
 25 "הבעל: שלום לך, אני פשוט לא הבנתי מה קרה. אני הבנתי שדיברת
 26 איתה...
 27 שמרית: כן.
 28 הבעל: ומלכתחילה כן קיבלו ועכשיו אומרים לנו שיש בעיה, אז
 29 למה...
 30 שמרית: נכון כי זה עבר פשוט למנהל אחר..."

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 42565-10-13

- 1 מחלק זה של השיחה עולה בבירור ששמרית מאשרת שהיא כבר מסרה לתובעת
2 על קבלה לעבודה ולמצער על זימון להכשרה ובהמשך חזרה בה.
- 3 אם לא די בכך, הרי שבאותה שיחה מוקלטת מוסרת שמרית באופן מפורש כי .27
4 הסיבה לשינוי העמדה של אור הקסם כלפי התובעת, הינה עובדת היותה בהריון
5 וכך הם דבריה:
- 6 **"...והמנהל אמר שמבחינתו אם היא בחודש רביעי אנחנו פשוט**
7 **מחפשים אנשים לאורך זמן אוקי?"**
- 8 בדברים אלו קושרת שמרית באופן ישיר בין ההחלטה שלא לקבל את התובעת
9 לעבודה לבין היותה של האחרונה בהריון.
- 10 כאן המקום להבהיר כי אנו דוחים את טענת הנתבעות כי אין להסתמך על
11 ההקלטה כראיה קבילה. בעלה של התובעת, אשר הקליט את השיחה, העיד על
12 כך ועדותו היתה אמינה; שמרית העידה בפנינו וזיהתה את קולה בשיחה. גם
13 קובי זיהתה את קולה של שמרית בשיחה. אין חולק כי מספר הטלפון אליו בוצעה
14 השיחה הינו מספר הטלפון של שמרית באותה עת. משכך – הוכח כי מדובר
15 בשיחה שהתקיימה בפועל בין שמרית לבין בעלה של התובעת וכי הדברים
16 שהושמעו בפנינו ותומללו, הם אם אכן דברים שנאמרו באותה שיחה.
- 17 טענת הנתבעות כי מדובר רק בחלק משיחה אין לה על מה לסמוך, שכן מדו"ח
18 השיחות (הוגש ביום 8.9.14) עולה בבירור שמדובר בשיחה נפרדת באורך של
19 פחות מ-2 דקות. לשיחה עצמה יש התחלה ברורה ("הלו...שלום...הגעתי
20 לשמרית?"...וכיו"ב) וסיום ברור ("ביי להתראות; ביי ביי") והיא שיחה נפרדת
21 מהשיחה שקדמה לה עם שמרית, שהיתה עם התובעת ולא עם בעלה.
- 22 טענת הנתבעות כי משלא הוצג תמלול, המעיד על תוכן השיחה שקדמה לאותה
23 שיחה עם שמרית, שארכה כ-8 דקות, מתערער תוקפה של ההקלטה שהוצגה
24 בפנינו, אף היא אינה מתקבלת על דעתנו. **ראשית**, ככל שאכן היתה התובעת
25 פועלת מלכתחילה מתוך מטרה להכשיל את הנתבעות, כפי שטוענות הנתבעות,
26 ניתן היה לצפות כי לא רק השיחה האחרונה תוקלט, אך בפועל לא ידוע לנו על
27 הקלטה של שיחה נוספת ואין לנו סיבה לחשוד שהוקלטו שיחות נוספות שלא
28 הוצגו בפנינו (מהשיחה שהוקלטה עולה בבירור כי דבריה של שמרית לבעל כבר
29 נאמרו קודם לכן לתובעת ולכן יש להניח שהשיחה בין התובעת לשמרית היתה
30 מוגשת כראיה, לו אכן היתה מוקלטת).

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 42565-10-13

- 1 **שנית**, מהשיחה שהוקלטה עולה בבירור ששמרית יודעת היטב מי מדבר איתה,
 2 כאשר הבעל מזהה עצמו כ"בעל של חן"; היא מאשרת ששוחחה עם התובעת
 3 קודם לכן; לא מכחישה את טענתו לפיה "מלכתחילה כן קיבלו אותה" ומבהירה
 4 שהעמדה השתנתה לאחר שהמנהל "החדש" סבר שמכיוון שהתובעת בחודש
 5 רביעי, היא לא תוכל להתמיד בעבודה לאורך זמן. כל אלו, מצביעים על סבירות
 6 טענת התובעת, ביחס להשתלשלות השיחות עם שמרית, בניגוד להשערות
 7 בעלמא שמעלות הנתבעות.
- 8 לבסוף נציין ששמרית העידה בפנינו, לאחר ששמעה במסגרת הדיון את הקלטת
 9 השיחה פעמיים, ואישרה שעולה ממנה שהיא קיבלה הנחיה מהמנהל שלה שלא
 10 לקבל את התובעת לעבודה (עמ' 57, ש' 20), כלומר שמרית עצמה, אף שאינה
 11 זוכרת את התרחשות הדברים, אינה מוצאת הסבר אחר לתוכן השיחה
 12 שהושמעה לה.
- 13 28. על יסוד האמור לעיל אנו קובעים כי **לכל הפחות** הנתבעות לא הרימו את הנטל
 14 להוכיח שהתובעת לא התקבלה לעבודה שלא מחמת אפליית בגין הריונה ועל
 15 כן דין התביעה להצהיר כי התובעת הופלתה בקבלתה לעבודה אצל הנתבעות
 16 מחמת היותה בהריון - להתקבל.
- 17 **ד. סוגיות נוספות שיש לדון בהן**
- 18 **(1) התובעת דיווחה לאילנה על הריונה בראיון העבודה הראשון**
- 19 29. מעבר לקביעה כי הנתבעות לא עמדו בנטל המוטל עליהן מכוח שוויון הזדמנויות
 20 בעבודה, מצאנו לנכון להוסיף ולציין, כי אנו מקבלים את הטענה שהתובעת
 21 דיווחה לאילנה על הריונה בעת ראיון העבודה ויש בכך כדי לתמוך במסקנה כי
 22 התובעת הופלתה בקבלתה לעבודה מחמת הריונה, כפי שנבהיר להלן.
- 23 30. אין חולק שהתובעת נפגשה עם אילנה פעמיים (לא מצאנו נפקות למחלוקת בדבר
 24 תאריכי הפגישות). התובעת טוענת כי הפגישה הראשונה היתה ראיון עבודה, בן
 25 התקבלה לעבודה ואילו הפגישה השניה נועדה להתחיל בעבודה. טענתה זו
 26 נסתרה בעדות בעלה, אשר לא זו בלבד שלא העיד שידוע לו שהתובעת כלל
 27 התקבלה לעבודה במיגון וצריכה (דבר שאינו סביר אם אכן היתה מתקבלת
 28 רשמית לעבודה), אלא שהוא אף התייחס לפגישה השנייה של התובעת עם
 29 אילנה, כאל "הראיון השני" (עמ' 17, ש' 15). התובעת גם לא הציגה כל עדות של

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 42565-10-13

1 אדם אחר (לדוגמא, אימה, עימה טענה שהיא מדברת מספר פעמים ביום), לו
 2 הודיעה שהתקבלה לעבודה לאחר הריאיון הראשון.
 3 מקום בו עדות מטעם התובעת סותרת את עדותה של התובעת ותומכת בעדות
 4 הנתבעות, אין בידינו לקבל כמוכחת את טענת התובעת כי התקבלה לעבודה
 5 במיגון וצריכה במפגש הראשון שלה עם אילנה.
 6 לשם מה התקיימה אפוא הפגישה השנייה בין התובעת לבין אילנה? אין בפנינו
 7 עדות חד משמעית לכך. התשובה המסתברת ביותר, ממה שבפנינו, היא שכאמור
 8 בכתב ההגנה, בפגישה הראשונה נמסר לתובעת שאין מקום עבודה פנוי וכי
 9 המנהלת יצאה מוקדם מהצפוי ולכן היא הגיעה פעם נוספת, לפגישה שניה (כפי
 10 שאף העיד בעלה של התובעת) ורק אז הפנתה אותה אילנה אל אור הקסם (גרסה
 11 זו בכתב ההגנה תואמת את עדות התובעת, אם כי עדותה של אילנה שונה ממנה,
 12 אך כאמור לעיל אנו מטיילים ספק בעדותה של אילנה). באותו מעמד נוצר
 13 לראשונה הקשר בין התובעת לאור הקסם, אשר גם הסתיים בו ביום.
 14 אין מחלוקת שבמסגרת אותה פגישה שניה, התלוננה התובעת בפני אילנה על כך
 15 ששמרית לא קיבלה אותה לעבודה מחמת הריונה (סעי' 9 לתצהיר התובעת; עדות
 16 אילנה: עמ' 25, ש' 20). מכיוון שאין חולק שהשיחות היחידות בין התובעת לבין
 17 שמרית התקיימו ביום 1.10.13, אזי סביר יותר לקבוע כי ביום זה הפנתה אילנה
 18 את התובעת לראשונה לאור הקסם וכבר באותו יום התקיימו השיחות של
 19 התובעת ובעלה עם שמרית, עד שזו הודיעה לתובעת שאינה יכולה להתחיל
 20 לעבוד באור הקסם והתובעת עדכנה על כך מיידית את אילנה, כאשר אין חולק
 21 כי לפחות באותו מועד ציינה התובעת בפני אילנה ששמרית דחתה אותה מחמת
 22 הריונה.
 23 כאמור, אילנה כבשה בעדותה בתצהירה את דבר הריאיון שקיימה לתובעת ואת
 24 תוכנו. רק בחקירתה הנגדית אישרה זאת. אילנה גם לא התייחסה בעדותה
 25 בתצהיר למפגש השני עם התובעת ורק בחקירתה הנגדית אישרה את קיומו.
 26 בנסיבות אלו, אנו מעדיפים את עדותה המפורטת של התובעת, עליה חזרה .31
 27 בחקירתה הנגדית באופן קוהרנטי, על פני עדותה החסרה של אילנה. בנוסף,
 28 עדותה של התובעת שדיווחה לאילנה בראיון העבודה על הריונה, מקבלת חיזוק
 29 בעובדה שאינה במחלוקת שהיא דיווחה על כך גם לשמרית (הדבר עולה
 30 מפורשות משיחת הטלפון המוקלטת) ובטענה כי דיווחה על כך גם למקום
 31 העבודה אליו התקבלה לבסוף בחודש 10/13, אשר לא נסתרה (עמ' 6, ש' 23).

בבית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 42565-10-13

- 1 משכך קבענו, הרי שכאשר החליטה אילנה שלא לקבל את התובעת לעבודה, 32
 2 עשתה כן בידיעה שהתובעת בהריון ועובדה זו מוסיפה ותומכת בקבלת התביעה,
 3 מקום בו מיגון וצריכה לא הוכיחה את הטענה שהתובעת לא התקבלה לעבודה
 4 מחמת העדר מקום עבודה פנוי.
- 5 **(2) הוכח במפורש שאור הקסם דחתה את התובעת מחמת הריונה בלבד**
- 6 33. אין צורך להרחיב בדבר ורק נציין זאת, שבאשר לאור הקסם הרי שקיימת בפנינו
 7 ראיה אובייקטיבית וחד משמעית לפיה הריונה של התובעת הוא שהיווה מכשול
 8 בקבלתה לעבודה, זאת לאחר שכבר זומנה לתחילת הכשרה. הדברים עולים
 9 היטב משיחת הטלפון המוקלטת עם שמרית ופורטו לעיל.
 10 לפיכך, לא זו בלבד שאור הקסם לא הוכיחה שלא קיבלה את התובעת לעבודה
 11 תוך הפליית מחמת הריונה, אלא שהוכח בבירור שהיא עשתה כן.
 12 **(3) לא הוכח שהתובעת התנהלה בחוסר תום לב**
- 13 34. הנתבעות טענו לאורך ההליך ובסיכומיהם, כי למעשה מדובר במהלך מכוון של
 14 התובעת, במסגרתו היא העלתה מיוזמתה את דבר הריונה בראיון עבודה,
 15 בידיעה שהדבר יעמוד לה למכשול ובכך ייצרה לעצמה עילת תביעה. הנתבעות
 16 מסתמכות בין היתר על פסה"ד בתיק 27042-02-11 (אזורי ת"א) **הדס פישקין**
 17 **ואח' – הומטק שירותי כוח אדם בע"מ**, מיום 22.9.13. באותו עניין דחיית
 18 התביעה התבססה על שני אדנים: הקלטה לא קבילה וחוסר תום לב של
 19 התובעת.
 20 במקרה שבפנינו, כפי שקבענו לעיל, אין כל בסיס לטענה כי ההקלטה לא קבילה.
 21 באשר לחוסר תום הלב – הרי שקביעה זו של בית הדין האזורי, שונתה במסגרת
 22 ערעור שהוגש על פסק הדין ובו קבע בית הדין הארצי לעבודה כך:
 23 **"אין בהקלטת השיחות כשלעצמה ותיעוד האירועים או הגשת**
 24 **תביעות נוספות כדי ללמד על חוסר תום לב...; כמו כן אין בעצם**
 25 **ההודעה של המועמדת שהיא בהריון כדי ללמד על חוסר תום לב...".**
 26 עע 8230-11-13, מיום 24.2.15.
- 27 35. נבקש להוסיף על פסק הדין הארצי את הדברים הבאים: הדעה הגורסת כי אישה
 28 בהריון צריכה להסתיר את דבר הריונה בראיון עבודה, אחרת היא בחזקת מי
 29 ש"מחפשת עילת תביעה", היא למעשה דעה המקבעת את המצב שהחוק ביקש
 30 לשנותו, לפיו עובדת הריונה של אישה תגרום בסבירות גבוהה למעסיק אפשרי
 31 לדחות את מועמדותה לעבודה. אין בידינו לקבל זאת. אישה אינה צריכה

בית-הדין האזורי לעבודה בחיפה

סע"ש 42565-10-13

- 1 להסתיר את הריונה מפני החשש שבגיני לא תתקבל לעבודה שהיא מתאימה לה.
 2 מעסיק אשר דוחה אותה מחמת סיבה זו בלבד, בו הליקוי ולא באישה שעדכנה
 3 אותו בדבר הריונה.
 4 המצב לו שואף החוק הישראלי ושואפת כל חברה נאורה, הוא שאישה תוכל
 5 לציין בראיון עבודה את הריונה, ללא חשש שבגיני לא תתקבל לעבודה. לאישה
 6 יש אינטרס לציין את דבר היותה בהריון בעת ראיון עבודה, בין היתר על מנת
 7 לוודא כי אין כל מניעה לבצע את העבודה הנדונה בהיותה בהריון.

הסעד הראוי

- 8
 9 36. כפי שעולה מדברינו עד כה, הנתבעות לא הוכיחו את טענתן כי שיקול אחר, פרט
 10 לעובדת הריונה של התובעת, עמד בבסיס ההחלטה שלא לקבלה לעבודה.
 11 במקרה של אור הקסם אף הוכח חד משמעית כי רק הריונה של התובעת עמד
 12 בבסיס ההחלטה שלא לקבל את התובעת לעבודה.
 13 37. יחד עם זאת, מכיוון שמדובר במסכת התנהלות אחת, כפי שאף טענה התובעת,
 14 הרי שפסיקת הפיצוי הנתבע מכל אחת מהנתבעות, תהווה ככל פיצוי.
 15 38. לפיכך, אנו פוסקים שהתובעת זכאית לקבל מהנתבעות, יחד ולחוד, פיצוי בסך
 16 50,000 ₪, בהתאם לסעי' 10(א)(1) לחוק שוויון הזדמנויות בעבודה.

סוף דבר

- 17
 18 39. התביעה מתקבלת, כאמור לעיל - הנתבעות תשלמנה לתובעת בתוך 30 ימים
 19 מהיום פיצוי כספי בסך 50,000 ₪ ובנוסף, בשים לב להתארכות ההליכים,
 20 תשלמנה באותו מועד את הוצאותיה בסך 1,500 ₪ ושכ"ט עו"ד בסך 8,500 ₪.
 21 40. זכות ערעור לבית הדין הארצי לעבודה בירושלים בתוך 30 ימים מהיום.
 22 **ניתן היום, כ"ד אב תשע"ו, 28 אוגוסט 2016, בהעדר הצדדים וישלח אליהם.**
 23

מר אברהם ברגר
נציג עובדים

מיכל נעים דיבנר
שופטת

גב' מיכל גור
נציגת מעסיקים

24